

mgr Adam Sochacki*

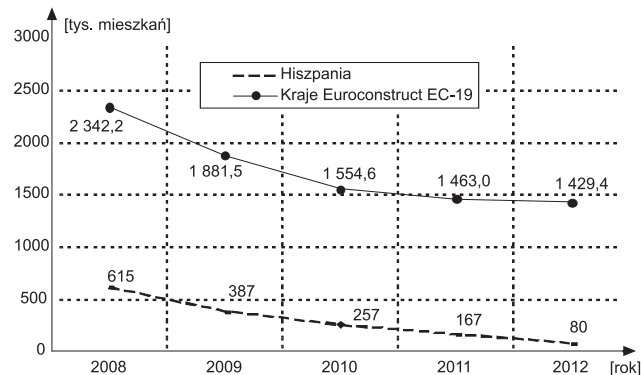
Nie widać perspektyw powrotu europejskiego przemysłu budowlanego na ścieżkę wzrostu

EUROCONSTRUCT – organizacja prowadząca badania i analizy dotyczące europejskiego przemysłu budowlanego szacuje, że wartość zrealizowanej produkcji budowlanej w 2012 r. w 19 krajach należących do tej organizacji (EC-19) była niższa o 4,7% w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniosła ok. 1,29 biliona euro (w cenach 2011 r.). W 2012 r. budownictwo inżynierii lądowej zanotowało największy spadek (o ok. 7,5%), natomiast w budownictwie mieszkaniowym i niemieszkaniowym wyniósł on ok. 3,5% i 4%. Z prognoz wynika, że te trzy segmenty budownictwa zanotują spadek również w 2013 r.

Wartość robót budowlanych w budownictwie mieszkaniowym stanowiła w 2012 r. ok. 46% łącznej produkcji, z tego nakłady na budowę nowych budynków 18%, a wydatki na utrzymanie istniejących zasobów 28%. W 2006 r., przed kryzysem finansowym, udział ten wyniósł ponad 48%. Natomiast wartość robót budowlanych w budownictwie niemieszkaniowym stanowiła ok. 1/3 łącznej produkcji, z tego nakłady na budowę nowych budynków 17%, a wydatki na remonty 15%. Pozostałe 22% to wartość robót w budownictwie inżynierijnym.

W kilku z 19 krajów Euroconstruct kryzys nadal hamuje aktywność budowlaną. Głębokie załamanie w stosunku do okresu przedkryzysowego notowane jest w budownictwie nowych mieszkań, którego rozmiary bardzo wyraźnie spadły po 2008 r., szczególnie dramatycznie, bo aż o 535 tys. mieszkań w Hiszpanii (rysunek 1). Nie wszędzie jednak sytuacja jest tak trudna. Norwegia, Szwajcaria i Niemcy należą do grupy krajów, które pokonały europejski kryzys, ponieważ dzięki swojej stabilności gospodarczej przyciągają kapitał i jest on często inwestowany w środki trwałe, takie jak nieruchomości.

Pogorszenie krótkoterminowych perspektyw gospodarczych dla krajów Euroconstruct doprowadziło do znacznej rewizji w dół prognoz budowlanych na lata 2013 – 2014. W przeci-

Rys. 1. Spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania w krajach EC-19 w latach 2008-2012

Źródło: 74 Konferencja Euroconstruct, Monachium, grudzień 2012

* PAB-PCR & F Institute

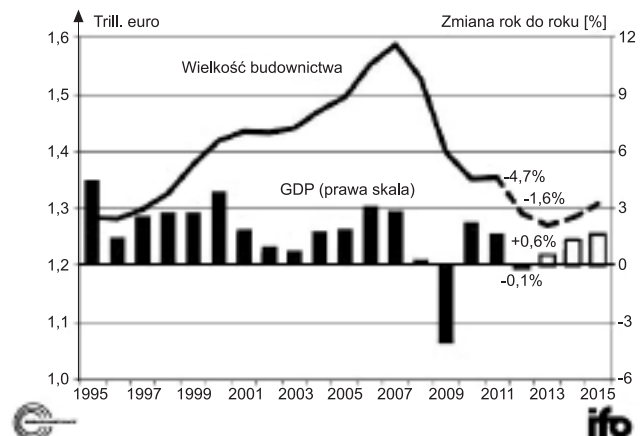
wieństwie do swoich pierwszych prognoz, eksperci przewidują w 2013 r. dalsze obniżenie produkcji o ok. 1,5%. Nadzieje szybkiego powrotu na ścieżkę wzrostu europejskiego przemysłu budowlanego zostały zachwiane. Do 2015 r. oczekuje się jedynie umiarkowanej poprawy sytuacji.

Wysokie bezrobocie, stagnacja gospodarcza, a w wielu krajach nawet dekonunktura, a także napięta sytuacja finansowa sektora publicznego ograniczają popyt budowlany we wszystkich trzech segmentach budownictwa. Prognozy dotyczące wartości robót budowlanych w 2013 r. sięgają 1,27 biliona euro (w cenach z 2011 r.) i osiągną poziom z połowy lat dziewięćdziesiątych XX wieku.

Wysoki wzrost popytu budowlanego zaobserwowany pomiędzy 1997 r. i 2007 r. został więc zniwelowany w ostatnich sześciu latach i w 2014 r. europejski sektor budownictwa będzie zaczynał z poziomu 1996 r. Po decyzji o wprowadzeniu euro stopy procentowe spadły szczególnie w krajach śródziemnomorskich, przez co kredyty stały się tańsze. Był to początek „złotego okresu” dla europejskiego przemysłu budowlanego, który w końcu uległ nasyceniu. Międzynarodowy kryzys finansowy, kryzys gospodarczy i kryzys strefy euro miały i nadal mają negatywny wpływ na działalność budowlaną w Europie.

Przyjmując wskaźniki rozwoju z ostatniego długookresowego wzrostu budownictwa w Europie notowanego w latach 1992 – 2007, kiedy to średni roczny wzrost produkcji budowlanej w krajach EC-19 wynosił 1,5%, szacuje się, że poziom aktywności budowlanej nie powróci do poziomu z 2008 r. wcześniej niż w 2023 r. (rysunek 2).

Pogorszenie wyników budownictwa europejskiego w najbliższych latach spowodowane będzie regresem w budownictwie inżynierijnym, a także niemieszkaniowym. Spadek produkcji budownictwa inżynierii lądowej i wodnej oraz niemieszkaniowego wynika z planowanych oszczędności budżetowych

Rys. 2. Prognoza zmian produkcji budowlanej i PKB w Europie do 2015 r. r-d-r w cenach 2011 r. Źródło: Euroconstruct (grudzień 2012 r.)

ARBOCEL® + ALNASIL

= NOWY KIERUNEK

Multifunkcjonalne włókno celulozowe

ARBOCEL®
Naturalne włókno celulozowe

- Redukcja kosztów produkcji
- Silne mikrozbrojenie redukcja rys i mikropęknięć
- Poprawa właściwości aplikacyjnych
- Poprawa wyglądu powierzchni dzięki efektowi matującemu
- Znaczna poprawa odporności na szorowanie

Biały pigment i funkcjonalny wypełniacz

- Mniejsza podatność na zabrudzenia gotowej powłoki
- Obniżenie kosztów przez podstawienie nawet 30% TiO₂
- Lepsze krycie, wzrost stopnia białości

ALNASIL

Syntetyczny substytut bieli tytanowej

RETENMAIER Polska
Sp. z o.o.

Fibres designed
by Nature

Al. Jerozolimskie 181
02-222 Warszawa
Telefon: +48 22 608 51 00
Fax-Nr. +48 22 608 51 51
E-mail: arbocel@jrs.pl

www.jrs.pl

wprowadzonych przez kraje najbardziej odczuwające negatywne skutki kryzysu spowodowanego rosnącym zadłużeniem. W porównaniu z poprzednim trzyletnim okresem 2009 – 2011 można zaobserwować zahamowanie tendencji spadkowych w budownictwie europejskim, kiedy to w budownictwie mieszkaniowym i niemieszkaniowym widzieliśmy dużo większe spadki niż w budownictwie inżynieryjnym.

Europa jest obecnie w fazie dostosowania i konsolidacji, która wywiera ogromny negatywny wpływ m.in. na popyt budowlany. Budżety publiczne muszą być uporządkowane w celu zapewnienia trwałego i zdrowego finansowania działalności sektora publicznego. Socjalna rola państwa musi zostać ograniczona, dominacja państwa jako redystrybutora dochodów i pracodawcy zminimalizowana, a gospodarka musi stać się bardziej konkurencyjna. Dzięki tym działaniom ogromne skumulowane zadłużenie państwa, przedsiębiorstw i prywatnych gospodarstw domowych mają zostać sprowadzone w dół do akceptowalnego poziomu. Wówczas rynek nieruchomości i sektor bankowy ponownie wrócą do prawidłowych podstaw po pokryciu swoich zobowiązań zaciągniętych przed 2008 r.

Eksperti Euroconstruct oczekują, że w 2015 r. nastąpi odwrócenie negatywnych tendencji w gospodarkach wielu krajów europejskich, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w rosnącym popycie budowlanym. Jednak nawet wtedy, gdy tempo wzrostu budownictwa w krajach Euroconstruct wyniesie 1,7%, jego poziom będzie nadal prawie o 12% niższy niż w 2008 r.

Z ostatnich prognoz wynika, że największe szanse na przełamanie regresu występują w budownictwie mieszkaniowym, w którym w 2014 i 2015 r. przewidywany jest wzrost produk-

cji o 2,3 – 2,8%. W wolniejszym tempie nastąpi poprawa w budownictwie niemieszkaniowym, w którym w 2015 r. produkcja wzrośnie o 1,4%. Najlepsze perspektywy rozwoju ma budownictwo inżynieryjne uzależnione od wydatków budżetowych, które od 2010 do 2014 r. będzie trwało w kryzysie (tabela).

Prognoza rozwoju budownictwa wg segmentów do 2015 r. zmiany r-d-r w % w cenach stałych

Segment	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Budownictwo ogółem	-8,8	-3,3	0,2	-4,7	-1,6	1,0	1,9
Budownictwo budynkowe razem	-11,2	-3,3	1,2	-3,8	-1,3	1,5	2,2
Budownictwo mieszkaniowe	-12,5	-1,9	2,1	-3,5	-0,8	2,3	2,8
Budownictwo niemieszkaniowe	-9,5	-5,0	0,0	-4,2	-2,1	0,3	1,4
Budownictwo inżynieryjne	0,1	-3,4	-2,9	-7,5	-2,5	-0,7	0,8

Źródło: 74 Konferencja Euroconstruct, Monachium, grudzień 2012

W latach 2013 – 2014 kilkuprocentowy stabilny wzrost produkcji budowlanej prognozuje się w krajach skandynawskich oraz w Niemczech. Natomiast w 2015 r. największy wzrost nastąpi w Norwegii, Danii, na Węgrzech i Słowacji. Ponadto, pozytywne doświadczenia z realizacji procesów dostosowawczych w Irlandii wskazują, że problemy gospodarcze i finansowe nie muszą przekształcić się w „niekończącą się historię”. Poprawa ogólnej sytuacji gospodarczej kraju powinna mieć pozytywny wpływ na wzrost popytu budowlanego.